

Погоджено
Протокол засідання
педагогічної ради
від 30.08.2018р. № 10

Затверджено
Наказом № 82
від 31.08.2018
Директор закладу
_____ О.П.Сеніна

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему
забезпечення якості освіти
у Княжицькій ЗОШ І-ІІ ступенів
Києво-Святошинського району Київської області

с. Княжичі
2018

1. Загальні засади

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Княжицькій загальноосвітній школі I-II ступенів Києво-Святошинської районної державної адміністрації є документом, розробленим відповідно до:

- ст. 41 Закону України “Про освіту”,
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 (для 1-го класу),
- Державного стандарту початкової загальної освіти» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 № 462 (для 2-4-х класів),
- Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 (для 5-9-х класів),
- Освітньої програми Княжицької загальноосвітньої школи I-II ступенів .

1.2. Це Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Княжицькій загальноосвітній школі I-II ступенів (далі – Положення) закріплює основні напрями і цілі оцінної діяльності у закладі і покликане сприяти управлінню якістю освіти.

Положення поширюється на діяльність усіх педагогічних працівників закладу, які здійснюють професійну діяльність відповідно до трудових договорів, у тому числі на педагогічних працівників, які працюють за сумісництвом.

1.3. У цьому Положенні використовуються наступні *поняття*:

- *якість освіти* – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;
- *якість освітньої діяльності* – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг;
- *комплексна характеристика освітньої діяльності і рівень підготовки здобувача освіти* відповідно до державних освітніх стандартів і (чи) потреб фізичної або юридичної особи, в інтересах якої здійснюється освітня діяльність, у тому числі, рівень досягнення планованих результатів освоєння Освітньої програми (закладу);
- *внутрішня система забезпечення якості освіти* – система управління якістю освіти на основі проектування, збору і аналізу інформації про зміст освіти, результати освоєння Освітньої програми (за рівнями освіти), умов її реалізації і ефективності складових її підпрограм /компонентів;

- *система зовнішнього забезпечення якості освіти* – включення споживачів освітніх послуг, органів державно-громадського управління/колегіального управління закладом в оцінювання діяльності освітньої системи закладу, змісту освіти відповідно до вимог Державних стандартів загальної освіти (за відповідними рівнями), цілей і завдань державної політики у сфері освіти.

1.4. Внутрішня система забезпечення якості освіти:

- функціонує у взаємозв'язку з системою СоціалізаціїЗнийЗиза контролю і моніторингу як основи управління освітньою діяльністю закладу;
- спрямована на забезпечення відповідності процедурам і змісту зовнішньої оцінки якості освіти.

1.5. Оцінка якості освіти здійснюється за допомогою:

- системи СоціалізаціїЗнийЗиза контролю;
- громадської експертизи якості освіти;
- ліцензування;
- державної підсумкової атестації випускників, в тому числі проведеної у формі зовнішнього незалежного оцінювання;
- моніторингу якості освіти.

1.6. Джерелами даних для оцінки якості освіти можуть використовуватися:

- освітня статистика;
- проміжна і підсумкова атестація;
- моніторингові дослідження;
- соціологічні опитування.

2. Основні цілі, завдання та принципи внутрішньої системи забезпечення якості освіти

2.1. **Цілями** внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

- формування єдиної системи діагностики і контролю стану освіти, що забезпечує визначення чинників і своєчасне виявлення змін, що впливають на якість освіти у закладі;
- отримання об'єктивної інформації про функціонування і розвиток системи освіти у закладі, тенденції її зміни і причини, що впливають на якість освіти;
- надання учасникам освітнього процесу і громадськості достовірної інформації про якість освіти;
- ухвалення обґрунтованих і своєчасних управлінських рішень щодо вдосконалення системи освіти і підвищення рівня інформованості споживачів освітніх послуг при ухваленні таких рішень;
- прогнозування розвитку освітньої системи закладу.

2.2. **Завданнями** побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

- формування єдиного розуміння критеріїв якості освіти і підходів до їх вимірювання;
- формування системи аналітичних показників, що дозволяють ефективно реалізовувати основні цілі внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- формування ресурсної бази і забезпечення функціонування освітньої статистики закладу та моніторингу якості освіти;
- вивчення і самооцінка стану розвитку і ефективності діяльності закладу;
- визначення рівня відповідності умов здійснення освітнього процесу державним вимогам;
- визначення рівня відповідності Освітньої програми закладу запитам основних споживачів освітніх послуг та нормативним вимогам;
- забезпечення доступності якісної освіти;
- оцінка рівня індивідуальних освітніх досягнень здобувачів освіти;
- визначення у рамках моніторингових досліджень рівня відповідності якості освіти на різних рівнях навчання державним і соціальним стандартам;
- виявлення чинників, що впливають на якість освіти;
- сприяння підвищенню кваліфікації учителів, які беруть участь у процедурах оцінювання якості освіти;
- визначення напрямів підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань, що стосуються вимог до атестації педагогів, індивідуальних досягнень здобувачів освіти;
- визначення стимулювальних доплат педагогам;
- розширення участі громадськості в управлінні системою освіти закладу.

2.3. В основу внутрішньої системи забезпечення якості освіти покладені наступні принципи:

- об'єктивності, достовірності, повноти і системності інформації про якість освіти;
- реалістичності вимог, норм і показників якості освіти, їх соціальної і особистісної значущості, обліку індивідуальних особливостей розвитку здобувачів освіти;
- відкритості, прозорості процедур оцінки якості освіти;
- спадкоємності в освітній політиці, інтеграції в зовнішню систему забезпечення якості освіти;
- доступності інформації про стан і якість освіти для різних груп споживачів;
- рефлексивності, що реалізовується через залучення педагогів до самоаналізу і самооцінки своєї діяльності з опорою на об'єктивні критерії і показники;
- підвищення потенціалу внутрішньої оцінки, самооцінки, самоаналізу кожного педагога;

- оптимальності використання джерел первинних даних для визначення показників якості і ефективності освіти (з урахуванням можливості їх багаторазового використання);
- інструментальності і технологічності використовуваних показників (з урахуванням існуючих можливостей збору даних, методик вимірів, аналізу і інтерпретації даних, підготовленості споживачів до їх сприйняття);
- мінімізації системи показників з урахуванням потреб різних рівнів управління;
- взаємодоповнення оцінних процедур, встановлення між ними взаємозв'язків і взаємозалежності;
- дотримання морально-етичних норм при проведенні процедур оцінки якості освіти в закладі.

3. Організаційна і функціональна структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти

3.1. Організаційна структура, що здійснює внутрішню оцінку, експертизу якості освіти і інтерпретацію отриманих результатів, включає: адміністрацію школи, педагогічну, методичну ради закладу, методичні об'єднання учителів-предметників, тимчасові структури.

3.2. *Адміністрація школи* :

- формує блок локальних актів, які регулюють функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу, затверджує наказом директора закладу і контролює їх виконання;
- розробляє заходи і готує пропозиції, спрямовані на вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти, бере участь у цих заходах;
- забезпечує на основі Освітньої програми проведення в закладі контрольних оцінних процедур, моніторингових, соціологічних і статистичних досліджень з питань якості освіти;
- організовує систему моніторингу якості освіти в закладі, здійснює збір, обробку, зберігання і оприлюднення інформації про стан і динаміку розвитку;
- аналізує результати внутрішньої системи забезпечення якості освіти на рівні закладу;
- забезпечує умови для підготовки працівників закладу до здійснення контрольних оцінних процедур;
- формує інформаційно-аналітичні матеріали за результатами оцінки якості освіти (аналіз роботи закладу за навчальний рік, звіт директора закладу);

- приймає управлінські рішення з розвитку якості освіти на основі аналізу результатів, отриманих у процесі реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

3.3. Методичні об'єднання учителів-предметників:

- беруть участь у розробці методики оцінювання якості освіти, системи показників, що характеризують стан і динаміку розвитку закладу, критеріїв оцінки результативності професійної діяльності педагогів;
- сприяють проведенню підготовки працівників закладу і громадських експертів до здійснення контрольно-оцінних процедур;
- проводять експертизу організації, змісту і результатів атестації педагогів, у тому числі за результатами сертифікації, формують пропозиції щодо їх вдосконалення;
- готують пропозиції для адміністрації з вироблення управлінських рішень за результатами оцінки якості освіти на рівні закладу.

3.4. Педагогічна рада закладу:

- сприяє організації роботи з підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчих ініціатив;
- формує систему показників, що характеризують стан і динаміку розвитку системи освіти в закладі;
- заслуховує інформацію і звіти педагогічних працівників, доповіді представників організацій і установ, які взаємодіють із закладом з питань якості освіти, у тому числі інформацію про перевірку дотримання санітарно-гігієнічного режиму в закладі, про охорону праці, здоров'я і життя здобувачів освіти та інші питання освітньої діяльності закладу;
- приймає рішення про якість виконання Освітньої програми закладу за результатами навчального року.

4. Реалізація внутрішньої системи забезпечення якості освіти

4.1. Реалізація внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснюється на основі нормативних правових актів Державної служби якості освіти, Міністерства освіти і науки України, відділу освіти Києво-Святошинської районної державної адміністрації.

4.2. Заходи з реалізації цілей і завдань внутрішньої системи забезпечення якості освіти плануються і здійснюються на основі проблемного аналізу освітнього процесу закладу, визначення методології, технології і інструментарію оцінки якості освіти.

4.3. Предметом внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

- якість освітніх результатів здобувачів освіти (відповідність індивідуальних освітніх досягнень державним стандартам);

- якість організації освітнього процесу, що включає доступність освіти, комфортності здобуття освіти, матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу, освітній простір, у тому числі створення інклюзивного освітнього середовища;
- якість Освітньої програми, що прийнята і реалізовується у закладі, умови її реалізації;
- виховна робота;
- професійна компетентність педагогів, їх діяльність щодо забезпечення необхідної якості результатів освіти;
- ефективність управління якістю освіти;
- прозорість та інформаційна відкритість діяльності закладу;
- стан збереження здоров'я здобувачів освіти.

4.4. Реалізація внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснюється за допомогою визначених процедур і експертної оцінки якості освіти.

4.4.1. Зміст процедури оцінки якості освітніх результатів здобувачів освіти включає:

- державну підсумкову атестацію випускників 9-х класів;
- проміжну і поточну атестацію здобувачів освіти;
- державну підсумкову атестацію учнів 4 класу як моніторингові дослідження якості знань за основними предметами початкової школи;
- участь і результативність у шкільних, районних, обласних та всеукраїнських етапах учнівських олімпіад, конкурсів, змагань;
- моніторингове дослідження учнів 1-х класів "Готовність до навчання в школі і адаптація";
- моніторингове дослідження рівня навченості та адаптації учнів 5 класу;
- моніторингове дослідження освітніх досягнень здобувачів освіти на різних рівнях навчання відповідно до річного плану роботи Закладу.

4.4.2. Зміст процедури оцінки якості організації освітнього процесу включає:

- результати ліцензування і державної акредитації;
- ефективність механізмів самооцінки і зовнішньої оцінки діяльності закладу шляхом аналізу щорічних звітів директора;
- програмно-інформаційне забезпечення, наявність сайту закладу, його регулярне поповнення, інтернет і ефективність його використання в освітньому процесі;
- оснащеність навчальних кабінетів сучасним обладнанням, засобами навчання і меблями;
- забезпеченість підручниками, методичною і навчальною літературою;
- оцінку забезпечення безпеки (ТБ, ДСанПіН 5.5.2.008-01, антитерористична безпека, вимоги нормативних документів);
- оцінку стану умов навчання відповідно до нормативів і вимог Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу 2.4.2.2821-10;
- діагностику рівня тривожності учнів 1-х, 5-х класів у період адаптації;

- аналіз результатів подальшого працевлаштування випускників;
- оцінку відкритості закладу для батьків і громадських організацій, анкетування батьків.

4.4.3. Зміст процедури оцінки якості виховної роботи включає:

- якість планування виховної роботи;
- охоплення здобувачів освіти змістом діяльності, яка відповідає їхнім інтересам і потребам;
- наявність учнівського самоврядування;
- рівень задоволеності здобувачів освіти та батьків виховним процесом;
- дослідження рівня вихованості здобувачів освіти;
- позитивна динаміка кількості правопорушень і злочинів, вчинених здобувачами освіти.

4.4.4. Зміст процедури оцінки професійної компетентності педагогів і їхньої діяльності із забезпечення необхідної якості освіти включає:

- атестацію педагогів;
- готовність педагогічних працівників до підвищення кваліфікації (систематичність проходження курсів, участь у роботі районних методичних об'єднань тощо);
- знання і використання сучасних педагогічних методик і технологій;
- освітні досягнення здобувачів освіти;
- участь у професійних конкурсах різного рівня.

4.4.5. Зміст процедури оцінки здоров'я здобувачів освіти включає:

- наявність медичного кабінету і його оснащеність;
- регулярність і якість проведення санітарно-епідеміологічних профілактичних заходів;
- оцінку захворюваності здобувачів освіти, педагогічних і інших працівників школи;
- оцінку ефективності оздоровчої роботи (здоров'язберезувальні програми, режим дня, організація відпочинку і оздоровлення дітей у канікулярний час);
- оцінку стану фізкультурно-оздоровчої роботи.

4.5. Критерії виступають інструментом, покликаним наповнити змістом оцінку і забезпечити вимір рівня результатів діяльності закладу. Вони можуть бути представлені розрахунком певних показників, які при необхідності можуть коригуватися, джерелом розрахунку є статистичні показники.

4.6. Періодичність проведення оцінювання якості освіти, визначення суб'єктів оцінної діяльності та критеріїв оцінювання регулюється Положенням про внутрішкільний моніторинг якості освіти.

4.7. Діагностичні і оцінні процедури у рамках внутрішньої системи забезпечення якості освіти можуть проводитися із залученням професійних і громадських експертів.

5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

5.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу в закладі відповідає ліцензійним вимогам.

5.2. Матеріально-технічна база пристосована для навчання учнів.

5.3. Уроки інформатики проводяться за розкладом в комп'ютерному класі, які забезпечені достатньою кількістю комп'ютерної техніки. В закладі створено умови для доступу до Інтернет, діє WiFi мережа.

5.4. Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою. Забезпеченість підручниками становить 100%.

6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно - комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність закладу освіти. Така діяльність проводиться у двох напрямках:

- впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність освітнього закладу;
- комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом на усіх рівнях.

Другий напрям - це впровадження у освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної і виховної роботи та тестових програмних засобів.

Інновації в управлінні освітнім закладом на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі. В цьому напрямку основними заходами в розвитку інформатизації є створення її належної та ефективної інфраструктури, впровадження уніфікованих засобів доступу до корпоративних даних, поліпшення керування всіх комплексів інформаційних ресурсів, а також забезпечення відповідності інфраструктури стратегічним цілям закладу.

Інформаційна система управління - це програмно-апаратний комплекс, що забезпечує ряд основних функцій роботи з документами в електронному вигляді.

До основних функцій відносять реєстрацію документів, розробку та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів по різним параметрам, введення, підтримку та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

1. Участь громадськості у внутрішній оцінці і контролі якості освіти

7.1. Надання гласності і відкритості результатам оцінки якості освіти здійснюється шляхом надання інформації :

- основним споживачам результатів внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- засобам масової інформації через публічний звіт директора школи;

- розміщення аналітичних матеріалів, результатів оцінки якості освіти на офіційному сайті закладу.

7.2. Внутрішня система забезпечення якості освіти припускає участь у здійсненні оцінної діяльності громадськості і професійних об'єднань у якості експертів. Вимоги до експертів, які залучаються до оцінювання якості освіти, встановлюються нормативними документами, що регламентують реалізацію процедур контролю і оцінки якості освіти

2. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

1. Рівність і доступність використання.

Надання однакових засобів для всіх користувачів: для уникнення відособлення окремих груп населення.

2. Гнучкість використання.

Дизайн повинен забезпечити наявність широкого переліку індивідуальних налаштувань і можливостей з урахуванням потреб користувачів.

3. Просте та зручне використання.

Дизайн повинен забезпечувати простоту та інтуїтивність використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку користувача.

4. Сприйняття інформації з урахуванням різних сенсорних можливостей користувачів.

Дизайн повинен сприяти ефективному донесенню всієї необхідної інформації до користувача незалежно від зовнішніх умов або можливостей сприйняття користувача.

5. Припустимість помилок.

Дизайн повинен звести до мінімуму можливість виникнення ризиків і шкідливих наслідків випадкових або ненавмисних дій користувачів.

6. Низький рівень фізичних зусиль.

Дизайн розраховано на затрату незначних фізичних ресурсів користувачів, на мінімальний рівень стомлюваності.

7. Наявність необхідного розміру і простору.

Наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних діях, незважаючи на фізичні параметри, стан і ступінь мобільності користувача.

Виконання навчальних планів та освітньої програми (контроль за виконанням)

[illegible]

	літературою	(Бібл.)	(Бібл.)											
19	Виконання Закону України «Про мову»	+ Наказ			Протягом року				+ Звіт					
20	Педагогічна підтримка учнів, що потребують індивідуального підходу		Постійно (консультації (за графіком), індивідуальна робота з учнями)									+ Звіт		
22	Стан охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки	+ Наказ (орг.)	За окремим планом											
Шкільна документація														
23	Аналіз календарних планів		+ Наказ				+ Наказ							
24	Стан ведення класних журналів, журналу ГПД		Протягом року									+ Наказ		
25	Графік контрольних робіт		+ Графік				+ Графік, наказ				+ Наказ			
26	Особові справи учнів		+				+					+		
Моніторингові дослідження														
27	Звільнення від занять фізкультурою та організація проведення занять в спецгрупі		+ Наказ (розп. на групи)	Протягом семестру			+ Наказ (розп. на групи)	Протягом семестру						
28	Стан ведення зошитів та щоденників, виконання єдиних вимог орфографічного режиму	+ Протокол МО	Протягом року НВР											
			+ Наказ (ЄОР)	+ Наказ (щоденники)						+ Довідка (зош)				
29	Виконання програм	+ Протокол МО				+	Наказ				+	Наказ		
30	Стан відвідування учнями закладу		+	+	+	+	+	+	+	+	+			
31	Успішність учнів		+	+	+	+	Довідка	+	+	+	+	Довідка		
32	Моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів		+		+	3-11 кл	Контроль за I сем наказ	Наказ	+	9 кл. наказ	+	3-11 кл	Контроль за II сем наказ	Наказ
33	Рух учнів	+	+	Наказ				+	Алф.кн.			+	Алф.кн.	
34	Зовнішні моніторингові дослідження	Відповідно до плану роботи відділу освіти												

10. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та добровільну сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Закону України "Про освіту". Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких певна кількість годин має бути обов'язково спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці «Критерії оцінювання роботи вчителя»:

10.1. Професійний рівень діяльності вчителя

Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета.	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін.	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми.
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання.	Володіє методиками аналізу 'навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методиками й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи.	Володіє методами науково-дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики.
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи.	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей.	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації.
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов.	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами.	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності.
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях.	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко й підсвідомо обрати оптимальне рішення.	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науково-обґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях.

10.2. Результативність професійної діяльності вчителя

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
----------	-----------------------------	-----------------------------	----------------------------

1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку: здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднуються з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднуються з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку в учнів загально-навчальних вмінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4. Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірок робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук

10.3. Комунікативна культура

Критерії	Спеціаліст другої категорії	- Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Комуніка-	Прагне до контактів з	Швидко знаходить друзів,	Відчуває потребу в комуні-

тивні й організаторські здібності	людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	кативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформувати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями.	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного	Глибоко вірить у великі можливості кожного	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів,	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку

мікроклімату	учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини	виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	обдарованих дітей
--------------	---	---	-------------------

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

11. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.

Управлінська діяльність керівних працівників закладу освіти на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- раціональний розподіл роботи між працівниками закладу з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в сучасних умовах;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачення часу всіма працівниками закладу;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в сучасних умовах;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника навчального закладу фахових компетенцій:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- забезпечувати відкрите керівництво;
- вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;
- організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;

- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

Інакше кажучи, діяльність керівника закладу визначається такими чинниками:

- рівнем його компетентності;
- обраною концепцією власної діяльності;
- рівнем розвитку і спрямованості організаційної культури закладу.

Установити ефективність навчально-виховного процесу, якість створених умов для його проведення, вплив керівника на продуктивність роботи школи неможливо без належної оцінки результатів його діяльності.

Однією з форм контролю діяльності педагогічних працівників, до яких належать і керівники закладу освіти, є атестація. Метою даного процесу контролю за діяльністю закладу є:

- найбільш раціональне використання спеціалістів, підвищення ефективності їх праці та відповідальності за доручену справу;
- сприяння подальшому покращенню підбору і вихованню кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації;
- посилення матеріальної і моральної зацікавленості працівників;
- забезпечення більш тісного зв'язку заробітної плати з результатами їхньої праці;
- визначення відповідності займаних посад;
- стимулювання їх професійного та посадового зростання.

Оцінювання управлінської діяльності складається з чотирьох етапів:

I. Підготовчого.

II. Основного.

III. Підсумково-корекційного.

IV. Регулятивно-корекційного.

На підготовчому етапі відповідальною особою проводиться відбір, систематизація та аналіз матеріалів, що характеризує динаміку розвитку навчального закладу, рівень управлінської діяльності його керівників. З цією метою вивчаються:

- матеріали попередньої експертизи управління освітнім процесом та тематичного вивчення окремих питань, що стосуються організації діяльності закладу;
- відповідність роботи закладу особливим умовам здійснення освітньої діяльності;
- результативність роботи закладу освіти щодо розвитку творчих здібностей школярів (участь у предметних олімпіадах різного рівня, учнівських турнірах, конкурсах, МАН тощо);
- робота педагогічного колективу щодо розробки та впровадження авторських програм, навчальних посібників, підручників;

Аналізуються статистичні дані:

- результати освітньої діяльності учнів на кінець навчального року;
- охоплення учнів гарячим харчуванням;
- випадки дитячого травматизму, що сталися під освітнього процесу;

- плинність керівних та педагогічних кадрів;
- наявність конфліктних ситуацій у колективі, скарг на роботу закладу.

Другий, основний, етап має такі розділи:

Діагностичний, аналітично - регулятивний, контрольно-діагностичний, мотиваційно-діагностичний, контрольно - регулятивний, аналітичний.

Мета діагностичного дослідження – самоаналіз та самооцінка управлінської діяльності керівниками закладу.

Аналітично-регулятивний має за мету внесення коректив в управлінську діяльність керівників за результатами самоекспертизи.

Контрольно-аналітичний передбачає отримання інформації про соціально-психологічний клімат у закладі освіти та рівень знань учнів.

Мотиваційно-діагностичний дозволяє висунути пропозиції щодо визначення об'єктів та підходів для проведення експертизи. Експертною групою та керівниками навчального закладу укладається робоча програма експертизи управління освітнім процесом. Складається вона з трьох блоків: інваріантного, варіативного та замовленого.

До інваріантного блоку входять питання, що дозволяють визначити рівень управлінської діяльності, наявність свідомого цілеспрямованого регулювання складних процесів та організаційних відносин у закладі освіти та в кожному з його підрозділів.

Перелік питань варіативного блоку визначається з урахуванням підсумкових матеріалів комплексних соціально-психологічних досліджень та результатів контрольних робіт.

Питання третього блоку складаються на основі замовлення керівників навчального закладу про надання методичної допомоги в організації управлінської діяльності та навчально-виховного процесу.

Контрольно-регулятивне вивчення визначає відповідність діяльності керівників закладу нормативним аспектам управління, проблеми і резерви розвитку закладу, напрямки надання методичної допомоги. Його структура:

- проведення експертизи управління освітнім процесом безпосередньо у закладі;
- індивідуальна контрольно-регулятивна робота з питань управління;
- надання методичної допомоги за заявкою керівництва закладу;
- оперативне усунення керівництвом виявлених недоліків.

Аналітичний розділ має на меті висловити загальну оцінку управлінської діяльності, підготувати висновки та пропозиції.

Третій, підсумково-корекційний етап поділяється на підсумковий та корекційний. Підсумковий містить глибокий аналіз предмета експертизи, формування банку даних за її результатами, планування розвитку закладу освіти.

Корекційний - має на меті регулювання та корекцію управлінської діяльності, виявлення якісних змін предмета експертизи та прогнозування розвитку закладу.

Регулятивно-корекційний етап - передбачає вдосконалення та коригування окремих напрямків та форм управління освітнім процесом.

Зокрема, експертами контролюються законодавчі, нормативні та правові аспекти діяльності закладу, дотримання в ньому державного стандарту загальної середньої освіти, забезпечення соціального захисту, охорони життя, здоров'я та прав учасників освітнього процесу.

Керівниками закладу створюються необхідні умови для оптимальної діяльності учасників освітнього процесу, усуваються виявлені недоліки в роботі, здійснюється реалізація програм стратегічного розвитку закладу.

Вимоги до ділових та особистісних якостей керівників закладу освіти:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку.
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Ефективність управлінської діяльності керівника закладу включає стан реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступінь їх впливу на результативність освітнього процесу, а саме:

1. Саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності.
2. Стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
3. Річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу.
4. Здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів.
5. Забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
6. Поширення позитивної інформації про заклад.
7. Створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні).
8. Застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі.
9. Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
10. Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

12. Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти - це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напрямку і причин відхилень від цілей.

Моніторинг якості освіти може бути внутрішній та зовнішній.

Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності).

Завдання моніторингу:

- Здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у школі.
- Створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.
- Аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.
- Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів.
- Прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в школі.

Предмет моніторингу.

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі освіти.

Об'єкти моніторингу.

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі, що включає кілька рівнів:

- здобувач освіти;
- учитель;
- класний керівник;
- батьки і громадськість та ін.

Суб'єкти моніторингу.

Суб'єктами моніторингу виступають:

- моніторингова група;
- адміністрація закладу;
- органи управління освітою (різних рівнів).

Форми та методи моніторингу.

Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками методичних

- об'єднань (проведення контрольних робіт, участь у I та II етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, відвідування уроків);
- зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності);
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- Отримання результатів стану освітнього процесу в закладі освіти.
- Покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директору, педагогічних радах.
- За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

13. Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти

Соціально-психологічна служба у школі організована для створення сприятливих умов для розвитку і соціалізації, психологічного комфорту і безпеки учнів, атмосфери взаємодопомоги та співробітництва у навчально-виховному процесі між педагогами, учнями та батьками.

Склад соціально – психологічної служби:

- заступник директора з навчально - виховної роботи – Михайлець Л.В.;
- практичний психолог – Галушко Н.П.;
- класні керівники (беруть участь за необхідності);
- вчителі-предметники (беруть участь за необхідності);

Соціально – психолого – педагогічна служба здійснює діяльність в двох структурних рівнях:

- внутрішній – робота в межах закладу;
- зовнішній – функціонування служби в межах району, населеного пункту.

Діяльність соціально – психологічної служби включає такі основні напрями:

1.Соціально-педагогічний:

- Надання кваліфікованої соціально – педагогічної допомоги дитині в саморозвитку, самопізнанні, самооцінці, самоствердженню, самореалізації.
- Посилення позитивних впливів та нейтралізація або переключення негативних впливів соціального середовища.

2.Соціально-правовий:

- Використання наявного арсеналу правових норм для захисту прав та інтересів особистості.
- Обговорення та розв'язання проблемних питань, які виникають в житті учнівського колективу з порушення прав.
- Проведення зустрічей з представниками соціальних служб, правоохоронних органів та місцевих органів влади з охорони прав дитини.

3.Соціально-психологічний:

- Надання допомоги у вирішенні міжособистісних конфліктів, зняття депресивного стану.
- Організація соціально – психологічних консультацій для учнів, педагогів, батьків, опікунів.

4.Соціально-профілактичний:

- Організація системи профілактичних заходів з попередження девіантної та деліквентної поведінки дітей та підлітків.
- Проведення в класах соціально – правових акцій та тренінгів з охорони прав дитини.
- Ініціювання та проведення правових годин спілкування.

5.Соціально-діагностичний:

- Вивчення та аналіз морального –психологічного фону навчального закладу з метою виявлення його впливу на особистість учня та розробка заходів щодо його оптимізації
- Здійснення моніторингу щодо порушення прав дітей як серед учнівського колективу, так і з боку дорослих (вчителів та тих, хто причетний до навчально – виховного процесу).
- Дослідження психосоціальних особливостей розвитку учнів навчального закладу.

6.Соціально-інформаційний:

- Знайомство з законодавчими актами а використання наявного арсеналу правових норм для захисту прав та інтересів особистості.
- Організація та проведення практичних семінарів, лекторіїв та соціально – психологічних тренінгів.

7.Соціально – медичний:

- Контроль за трудовим, фізичним вихованням, умовами організації навчального часу з метою підтримки здоров'я.

- Вивчення психолого-медико-педагогічних особливостей учнів, їх мікросередовища, умов проживання.
- Соціальна робота